

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 166 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 11

Penktadienis, Kovo (March) 12, 1965, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIV

Kanados Premjeras Tarėsi su Jungtinių Tautų Galva U Thantu Vietnamo Kleusimu

OTTAWA. — Kanados premjeras L. B. Pearsonas buvo nuvykęs į New Yorką, kur jis susitiko su Jungtinių Tautų generaliniu sekretorium U Thantu ir pasikalbėjo Vietnamo klausimu. Pasikalbėjimas įvyko Kanados ambasadoriaus Paul Trembley apartamente ant Park Ave.

Ką jis kalbėjo ir kokių išvadų priėjo, jie nesako. Premjeras pasakė tik tiek, kad jis užsiminė U Thantui apie savo idėją, kurią jis išskėlė kalbėdamas Kanados Draugijos susirinkime New Yorke prieš pasimatymą su U Thantu.

Tame susirinkime jis pasiskelbė už diplomatinį pasitarimą išrišimui konflikto Pietrytinėje Azijoje, kad jis neišsiplėstų į didelį karą. U Thant Pearsono šį kartą priėmė.

Diplomatai čia ir New Yorke šį tą atspėja. Manoma, kad pagrindiniu Pearsono idėjos dalyku yra tas, kad penki didieji JT Saugumo Tarybos nariai imtųsi žygių diplomatiniam pasitarimams suorganizuoti. Skirtumas čia yra tik tas, kad Kinija turi dalyvauti šale Jungtinių Amerikos Valstijų, Tarybų Sąjungos, Britanijos ir Francijos. Čiangkaišekininkai nebūtų kviečiami. Be to, būtų kviečiamos pasitarime dalyvauti Šiaurės ir Pietų Vietnamo vyriausybės.

Kanados premjeras esąs tos nuomonės, kad Jungtinės Vals-

Rusk Pyksta Ant Savo Sąjungininkų

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Dean Rusk išdrožė pamokslą Jungtinių Valstijų sąjungininkams praėjusį šeštadienį, reikalaujamas, kad jie taikytųsi prie Jungtinių Valstijų politikos.

Girdi, jie turi mesti į šalį tradicinį nacionalizmą, o kooperuoti tarpusavyje ir su JAV.

Jis siūlė apdiskutuoti reorganizaciją NATO, nuklinių ginklų kontrolę, tarptautinę pinigų sistemą, išvystymą bendros politikos prieš komunistinį pasaulį ir kitas problemas.

Jis perspėjo, kad sąjungininkai nepakenktų JAV politikai Pietrytinėje Azijoje.

tijos turi surasti būdą pasitraukimui iš Pietrytinės Azijos. Kanada turinti padėti joms tai padaryti.

Kanada ir Britanija esančios tos nuomonės, kad neįmanoma sudaryti pastovią vyriausybę Pietų Vietname. Amerikiečiai būtų dėkingi, jeigu būtų surastas būdas pasitraukimui be žalos prestižui.

Esą manoma, kad reiktų neutralizuoti Vietnamą, Laosą ir Kambodiją. Apsiraminus, praveisti rinkimus. Jeigu komunistai laimėtų, tai toks jau likimas būtų.

Smerkia Kam Trugdė Demonstraciją Maskvoj

PEKING. — Čia šimtai kinų jaunimo demonstravo prie Tarybų Sąjungos ambasados, protestuodami, kam policija ir kariuomenė sutrukdė studentų ataką ant Jungtinių Valstijų ambasados Maskvoje. Sklandant demonstraciją Maskvoje, 1 kinietis studentas buvo suimtas ir virš 30 sužeistas.

Keli šimtai policijos nepajėgė suvaldyti demonstrantų. Jie tiesiog puolė ant policijos, kai ši pradėjo trukdyti daužymą ambasados. Tada atvyko šimtai kareivių ir išsklaidė demonstrantus, kurie susidėjo daugiausia iš studentų iš Kinijos, Vietnamo ir kitų azijatiškų šalių.

Kinijos spauda taip pat smerkia, kam Tarybų Sąjungos policija ir kareiviai sutrukdė užpuolimą ant JAV ambasados Maskvoje.

AMERIKĄ PAVADINO BANDITŲ ŠALIMI

MIAMI. — Kubos premjeras Fidel Kastro trečiadienį Ameriką išvadino banditų ir karo kriminalistų šalimi, kam ji bombarduoja šiaurinį Vietnamą.

Premjeras ragino visas socialistines šalis padėti visomis išgalėmis šiauriniam Vietnamui. Girdi, jeigu Kuba būtų arčiau, darytų viską, kad šiaurinis Vietnamas atmuštų imperialistų agresiją.

Washingtonė Demonstravo Pabėgėliai iš Kubos

WASHINGTON. — Čia prie Tarybų Sąjungos ambasados demonstravo pabėgėliai iš Kubos. Jie protestavo prieš demonstraciją prie JAV ambasados ir buvimą tarybinių kareivių Kuboje.

Pabėgėliai teigia, kad Kuboje yra 40,000 tarybinių karių, bet JAV šaltiniai teigia, kad tenai bėra vos apie 2,000.

PASIBAIGĘ CHRYSLERIO STREIKAS WINDSORE

WINDSOR. — United Auto Workers unijos lokalo 444 nariai patvirtino naują trijų metų kontraktą su kompanija ir tokiu būdu baigė streiką 7,000 darbininkų. Streikas prasidėjo sausio 28.

Mitinge dalyvavo 5,000. 91 procentas balsavo už priėmimą kontraktą.

Darbininkai laimėję maždaug 75 centus į valandą ir kitų pagerinimų.

Anglija Nebepakelia Karinės Naštos

LONDONAS. — Anglijos darbo partijos vyriausybė jau pradeda nebepakelti karinės naštos. Gynybos ministras Denis Healey sako, kad sąjungininkai Anglijai turėtų padėti padengti išlaidas Vakarų Vokietijoje, Malazijoje, Vidurio Rytuose, kur Anglija išleidžia didžiausias sumas karinėms dalimis palaikyti.

Girdi, mes išleidžiame palyginti su kitomis šalimis daugiau, negu turėtumėm išleisti, sako jis.

Premjeras Wilson lankysis Vakarų Vokietijoje ir prašys Erhardtą, kad šis palengvintų Anglijai dėl jos armijos išlaidų Vokietijoje.

Jis nori, kad Vakarų Vokietija daugiau pirktų Anglijos gamybos ginklų.

OSLO. — Skelbiama, kad Norvegijos premjeras Einar Gerhardsen birželio mėnesį lankysis Tarybų Sąjungoje.

Vizitas, sakoma, turi tikslą gerinti santykius, plėsti prekybą.

Jungtinės Valstijos Jau Išskėlė Marinius Vietname

DANANG. — Jungtinės Valstijos jau išskėlė Pietų Vietnamo beveik 3,500 marinių. Jiems busi pavelta saugoti ir ginti JAV strateginę oro bazę čia.

Taigi, prie arti 30,000 amerikiečių "patarėjų" prisidėjo dar 3,500 marinių. Pietų Korėja taip pat atsiuntė 2,000 kareivių. Valdžia turi virš 400,000 ginkluotų jėgų. Jai padeda JAV oro jėgos. Ir vis negali įveikti vietkongų.

Policija Naudojo Ašarines Bombas

SELMA. — Alabamos valstijos trūperiai ir savanoriai iš Dallas apskrčio šerifo ofiso žiauriai puolė negrų demonstraciją. Jie naudojo ašarines bombas, policijos lazdas ir net bizūnus, bevaikdami demonstraciją.

Nepilnos žinios sako, kad 10 negrų buvo nugabenta į ligoninę, o apie 40 buvo reikalingi pirmosios pagalbos.

Negrai norėjo žygiuoti 50 mylių, reikšdami protestą prieš trukdymą jiems registruotis dėl balsavimų. Bet Alabamos gubernatorius Wallace uždraudė ir pasiuntė prieš demonstrantus savo trūperius ir šerifo mušikas.

Vėlai po piet 200 trūperių ir mušėkų, ginkluoti ašarinėmis bombomis, pištolietais, lazdomis suvarė Browns Chapel metodistų bažnyčios apylinkės negrus į savo namus.

LIETUVOJE MIRĖ GEN. VITKAUSKAS

VILNIUS. — Kovo 3 dieną Kaune, eidamas 75 metus, mirė Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos deputatas dimisijos general leitenantas Vincas Vitkauskas.

Vaivutskas

CHICAGO. — Illinois valstijos komunistų partijos pirmininkas Claude Lightfoot, kalbėdamas kolegijos studentams ragino, kad Amerika keistų savo užsienio politiką.

Jis mano, kad jeigu Amerika laikysis tokios linijos užsienio politikoje, kokią laikosi dabar, tai jai bus lemta tapti ant-raeile šalimi pasaulyje.

Išsikeliant marinams, du batalionai vietnamiečių buvo pstatyta sargyboje, kad neužpultų vietkongai.

Ką daugiau marinai veiks, bus išspręsta pasitarime su Pietų Vietnamo valdžia.

Tuo tarpu Pietų Vietname padėtis negerėja, o blogėja. Nesutikimas tarp karininkų privedė prie to, kad buvo reikalinga sudaryti tarybą iš 4 karininkų, kuri vadovaus militariniam reikalams. Kaip ilgai ji veiks, niekas negali pasakyti.

Saigone, budistai susikirto su katalikais. Buvo panaudoti ginklai — šautuvai, revolveriai ir net granatos. Vienas asmuo buvęs sunkiai sužeistas, o 6 kiti lengviau. Daugelis nukentėjo nuo lazdų ir akmenų, kurie buvo plačiai panaudoti.

Budistai Pietų Vietname sudaro didžiumą žmonių, bet katalikai vyrauja valdžioje ir biznyje. Faktiniai, valdžią dabar remia turčių sluoksnis ir katalikai, nors ir ne visi. Diemal, kaip žinia, taipgi buvo katalikai.

Neutralūs stebėtojai yra tos nuomonės, kad sudaryti pastovią valdžią Pietų Vietname dabartinėmis sąlygomis visai neįmanoma. Valdžia, kuri labai dažnai keičiasi, laikosi tik amerikiečių durtuvais ir pinigais. Valdžios kariuomenė nenori kariauti, nepatikima. Daugelis pereina pas vietkongus su visais ginklais.

Nužudė Latvijos Bėglį Kriminalistą

MONTEVIDEO. — Netoli šio miesto apleistoj grūtelėj buvo rastas lavonas latvio pabėgėlio Herberto Cukurso, 65 metų amžiaus, kuris buvo kaltinamas vadovavus nužudyme 30,000 žmonių.

Žinia apie jo nužudymą buvo paduota iš Dusseldorfo.

Jis buvęs nužudytas grupės, kuri vadinasi: "Tie, kurie Niekaid Neužmiršta"

Policija buvo suėmus du asmenis, kurie nuomojo tą namelį, bet vėliau paleido, kuomet jie įrodė, kad jie nieko bendra neturėjo su nužudymu.

Naciai, keršydami už jo nužudymą, išeksplodavo žydų sūnagorą Montevidejuje.

Jungtinės Amerikos Valstijos Laužo 1954 Metų Vietnamo Sutartį Daugiau, Negu Kuri Kita Šalis

St. Louis Post - Dispatch (USA) štai ką sako apie amerikiečių karą Vietname:

Prezidentas Johnsonas sakoma susirūpinęs galimu atgijimu izoliacionizmo, bet rasi jis turėtų daugiau bijoti izoliacijos — diplomatinės izoliacijos, kuri nuolatos apima vis daugiau ir daugiau žmonių po visą pasaulį prieš amerikiečių politiką Vietname.

Generalinis Jungtinių Tautų sekretorius U Thant simbolizavo tą izoliaciją ekstraordinarinėje spaudos konferencijoje, kuomet jis išskėlė viešumon savo nuolatinės pastangos, kad įtikintų Jungtines Amerikos Valstijas, jog jos turi pakeisti derybomis militarinę intervenciją Vietname. Jis kalbėjo 114 šalių vardu ir davė specifiskus pasiūlymus dėl derybų, bet Washingtono buvo ignoruotas, kreipdamasis į Jungtinių Valstijų žmones per jų vyriausybės galvas, kad siektų taikos.

„Aš esu tikras, kad didingi Amerikos žmonės, jeigu jie žinotų tikrus faktus ir istoriją įvykių Pietų Vietname, sutiktų su manimi, kad tolimesnis kraujo liejimas yra nereikalingas“, sakė administratyvė Jungtinių Tautų sekretariato galva, kuri geriausia, negu kas kitas, išreiškia pasaulio sąžinę. Jis toliau sakė, kad politinės ir diplomatinės pastangos duoda vienintelę piltį susitvarkymui Pietrytinėje Azijoje, ir liūdnai pastebėjo: „Kaip jūs žinote, karo ir nedraugiškumo metu pirmiausia auka yra tiesa“.

Jei reikia bet kokios šito pozicijos, tai sekretorius Rusk patiekė ją, kuomet jis davė Amerikos žmonėms dar vieną nenuoširdų kalbos dozą, pakartodamas temą, kad visa Pietrytinės Azijos problema išsirištų, jeigu tikrai Šiaurės Vietnamas sustotų vykdyti agresiją ir pradėtų laikytis 1954 metų Genevos sutarties.

Nei viena šalis nesulaužė tiek Genevos sutartį, kiek Jungtinės Valstijos, ir 10 metų nepasiekminga militarinė mūsų intervencija turėtų būti pakan-

kama sugestavimui, kad kitos jėgos veikia Pietų Vietname, ne vien parama Viet Kongui iš Šiaurės — nes, pirmoj vietoj, nei veina Pietų Vietnamo valdžia negalėjo laimėti savo žmonių pritarimo, nežiūrind didžiulės Amerikos pagalbos.

Ponas Rusk nesako tiesos, kuomet jis tvirtina, būk tik išlaukinė agresija prieš taiką mylinčią valstybę įvelta. Kas tenai yra, tai vidutinė civilinė kova, kuri tęsiasi virš 20 metų, į kurią Jungtinės Valstijos įsikišo palaikydamos vieną pusę, o Šiaurės Vietnamas, palai komas komunistinės Kinijos, kitą. Visi daviniai veda prie išvados, kad sprendžiant iš populiaros paramos, mūsų pusė pralaimi ne todėl, kad jai stokotų ginklų ar pinigų — mes suteikėm užtektinai abiejų — bet todėl, kad tiek daug Vietnamo žmonių arba nenori laimėti, arba eina su Viet Kongu, kuris atstovauja jų tautines aspiracijas geriau, negu Jungtinių Valstijų klientė valdžia.

Jeigu ponas Rusk nori, kad Šiaurės Vietnamas laikytųsi 1954 metų Genevos susitarimų, vargu jis gali būti priešingas, kad Jungtinės Valstijos laikytųsi jų taipgi; o vienas susitarimas reikalavo Šiaurės ir Pietų Vietname rinkimų, kad žmonės patys pasirinktų, ko jie nori, padalinto ar apvienyto krašto. Amerikai patariant, rinkimų nebuvo. Yra gera priežastis manyti, kad jeigu būtų buvę balsavimai, tai Saigono valdžia būtų pralaimėjusi. Kas tuomet lieka iš tokio griežto Amerikos tvirtinimo, kad ji gina šventą laisvų, demokratiškos žmonių laisvę?

Jei ponas Rusk nori, kad Šiaurės Vietnamas sulaukėtų visokios paramos ar vyrų plaukimą į Pietų Vietnamą, vargu jis gali prieštarauti, kad Jungtinės Valstijos pasielgtų taip.

SAIGON. — Vienas žymus budistų lyderis viešai pradėjo reikalauti, kad amerikiečiai išsikraustytų iš Pietinio Vietnamo.

Žemės ūkio mašinų gamykla Radviliškyje

Pradedamos Išmokėti Pensijos Kolūkiečiams

Įsigaliojo įstatymas dėl pensijų ir pašalpų kolūkių nariams. Jis buvo priimtas Tarybų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos ketvirtojoje sesijoje. Į pensijų ir pašalpų kolūkiečiams skyrimo komisijas pradėjo plaukti pirmieji pareiškimai.

Kokia yra Tarybų valstybės naujos priemonės esmė ir reikšmė?

Priėmusi Pensijų ir pašalpų kolūkių nariams įstatymą, Aukščiausioji Taryba sutvarkė socialinį aprūpinimą kolūkiuose: įvestos valstybinės senatvės, invalidumo pensijos, pensijos netekus maitintojo, o taip pat nėštumo ir gimdymo pašalpos kolūkiečiams. Tuo būdu šalyje įvesta vieninga pastovi kolūkiečių aprūpinimo pensijomis sistema, kurios dėka kiekvienas sąžiningas kaimo darbo žmogus galės senatvėje sistemingai gauti pensiją. Šis svarbus valstybinis aktas ryškiai rodo, kaip Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė rūpinasi, kad nuolat kiltų materialinė žemdirbių gerovė.

Kuo būdingas kolūkiečių aprūpinimas pensijomis Tarybų Lietuvoje?

Teisė į senatvės pensiją gauna kolūkiečiai — vyrai, sulaukę 65 metų amžiaus ir turėdami ne mažesnę kaip 25 metų darbo stažą, ir moterys, sulaukusios 60 metų ir turėdamos 20 metų darbo stažą. Kadangi Tarybų Lietuvoje kolektyvizavimas įvyko pokario metais, todėl čia žemės ūkio artelių nariams senatvės pensijai gauti

reikalingas žymiai mažesnis stažas. Mūsų respublikos kolūkiečiams užtenka turėti darbo stažą, lygų skaičiui metų, praėjusių po kolūkio įsteigimo iki tų metų, kai kreipiamasi dėl pensijos paskyrimo. Pavyzdžiui, jeigu kolūkis įsteigtas 1949 metais, tai senatvės pensijai gauti šiemet reikia turėti 15 metų darbo stažą, o jeigu 1953 metais, tai tik 11 metų. Nepaisant to, pensijos dydis lieka toks pat, kiek gauna kolūkiečiai, turėdami pilną darbo stažą. Tai didelė lengvata, rodanti ypatingą mūsų valstybės rūpinimąsi, kad pensijas gautų Lietuvos žemdirbiai lygiai kaip ir kitų šalių respublikų ir rajonų, kuriuose žemės ūkio artelės buvo steigiamos vėliau, kolūkiečiai.

Kokia yra pensijų skyrimo tvarka ir koks nuveiktas paruošiamasis darbas respublikoje?

Kaip numato specialūs pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos nuostatai, pensijas skiria kiekviename rajone sudarytos komisijos pagal kolūkių valdybų ir kolūkių socialinio aprūpinimo tarybų bendrus pasiūlymus. Pensijos kolūkiečiams bus išmokamos tokia pat tvarka ir tokiais pat terminais, kaip ir nedirbantiems pensininkams iš darbininkų ir tarnautojų tarpo. Ruošiantis įgyvendinti įstatymą dėl pensijų ir pašalpų kolūkių nariams, respublikoje nuveiktas nemažas organizacinis darbas. Rajonuose sudarytos kolūkiečių socialinio aprūpinimo visuomeninės

Aliejaus Šaltinis Albertos Smėlyje

Albertos šiaurėje, kur vasarą saulė teka 4 valandą ryto, yra miestelis vardu McMurray. Daug metų miestelis merdėjo, jo gyventojai vertėsi iš žuvininkystės, žvėrelių gaudymo ir medžių kirtimo. Jo 1,800 gyventojų trečdalis sudarė indijoniško kraujo žmonės. Dabar miestelyje didelis pagyvėjimas. Viešbutis pilnas inžinierių ir kitų specialistų. Priežastis glūdi štai kame:

Miestelis randasi prie Athabasca upės. Apie miestelį, abiejose upės pusėse randasi didelis plotas smėlio, kuris persisunkęs smala. Albertos Gas and Conservation Taryba apskaičiuoja, kad šiame smėlyje yra apie 626 milijonai statinių „juodo aukso“. Pusę jo esą galima paimti ekonomiškai. Už tai aliejaus verslininkai labai susirūpino šiuo smėliu. Apie 20 mylių nuo miestelio šimtai ekspertų ir darbininkų valo vietą pastatymui įmonės, kuri duos po 45.000 statinių aliejaus į dieną. Išimtas iš smėlio aliejus bus siunčiamas vamzdžiais į valytuves netoli Edmontono. Iš ten plauks vamzdžiais į Ontariją ir kitur.

Šis aliejaus šaltinis patenkina Kanados ir JAV poreikius per 100 metų.

tarybos. Tokios pat tarybos išrinktos netarpiškai kolūkiuose. Atspausdinti ir išsiųsti į rajonus dokumentų blankai, reikalingi kolūkiečių pensijoms apiforminti ir gauti. Įvyko respublikinis pasitarimas-instruktažas socialinio aprūpinimo darbuotojams ir rajoninių kolūkiečių socialinio aprūpinimo tarybų pirmininkams. Panašūs pasitarimai įvyko taip pat daugelyje rajonų.

Išankstiniais duomenimis, iki 1965 metų pabaigos pensijas pradės gauti apie 140 tūkstančių Lietuvos kolūkiečių. Žemdirbių socialiniam aprūpinimui šiais metais išskirta 16 milijonų rublių valstybinių ir kolūkių lėšų.

Vilniaus miesto pakraštys, kur nyksta mediniai namai, o jų vietoj dygsta nauji.

Mirus Lietuvoj Emilijos Bulzgienės motinai, reiškiamo gilią užuojautą Emilijai ir artimiesiems.

A. R. Antanavičiai J. H. Skurdeliai
Ch. V. Kaminskai Valerija Masiėnė
P. E. Karpavičiai

Minime Liūdną Dvylikos Metų Sukaktį
Nuo Mirties Mūsų Gero Draugo
ANTANO RUŠENO
Tragiškai mirusio kovo 9 d. 1953 m.
Prisimename ir liūdime netekę gero draugo kartu reikiame užuojautą velionies liūdėsyje paliktai šeimai ir jo artimiesiems.

Fr. ir A. Gaizauskai

Iš Kanados Gyvenimo

Sakoma, kad viena bėda, tai ne bėda. Kanados vyriausybės bėdos, kaip atrodo, nuolat atsiga. Ypač ryšium su Lucieno Rivardo byla. Tyrinėjimas ir klausinėjimas dar nepasibaigė, o čia naujas skandalas — Lucien Rivard pabėgo iš kalėjimo.

Kaip matyti iš spaudos pranešimų, tai jo žmona, prieš jam pabėgant, išsiėmė ir išsinešė jo \$2,000, kurie buvo kalėjimo seife.

Sujudinta visa Kanada. Organizuojama didžiausia medžioklė.

Kaip atrodo, tai pabėgimas buvo labai lengvas. Jis ir kitas kalnys susidūrė tik su vienu sargu. Nereikėjo net susikauti su juimi. Užtekę apkulti jį, kad patylėtų nekurį laiką.

Kur trumpa, ten ir trūksta. Jis tiek daug nemalonumo pa-

darė valdžiai iki šiol, o čia dar ir pabėgo!

Kitu svarbiu klausimu Kanadoje yra Kvebekas. Komisijai paskelbus savo raportą, dabar užvirė plačios diskusijos. Ir kokių planų siūloma šiam klausimui išspręsti!

Viena ponija pasiūlė, kad mažai vaikai, francūzų ir anglų, būtų siunčiami į vaikų darželius (kindergarten). Jie, sako ji, apsiprastų, išmokyti abiejų kalbų, ir viskas būtų gerai.

Kiti siūlo sudaryti vieną religiją, kad angliškai ir francūziškai kalbantieji galėtų susiartinti tikėjimo klausimu. Matote, francūzai daugiausia katalikai, o anglai protestonai.

Yra jau keli tuzinai planų ir dar galo nesimato.

Pagal formulą, sudarytą visų provincijų ir federalės val-

džios premjerų dėl pakeitimo konstitucijos, Kvebeko provincija negalės tapti lygiateise valstybe, kaip nekurie agituoja.

Svento Jono Krikštytojo Draugija Kvebeko provincijoje pasisako prieš atsiskyrimą.

Kvebekui teks ir toliau būti provincija, tik su tam tikromis teisėmis federalės valdžios atžvilgiu.

Du jauni vaikėzai, vienas 15 metų, o kitas 16, padarė žalos Humber Bay Public School ant High Street, Etobicoke, už \$20,000.

Įsibrovę nakties metu, jie apvertė kojom aukštyn viską, ką tik pajėgė. Baisus vaizdas buvo mokykloje. Insią metus laiko, kol viskas bus sutvarkyta, kaip buvo.

Kanadietis

Kai Staiga Susergi Nakties Laikotarpiu

Dorothy Sangster, Toronto Academy of Medicine budėtoja, rašo, kiek žmonių kreipiasi pagalbos pas gydytojus naktimis.

Spalio mėnesį 1964 metais naktinių gydytojų išsukimų buvo arti 30,000.

Greitoji pagalba reikalinga, jeigu staiga suskauda vidurius, nes gali būti aklosios uždegimas. Be abejonės, greitoji pagalba reikalinga atsiradus sunkumui kvėpuoti. Susižeidus ar apsideginus. Visokių nelaimių pasitaiko.

Keli metai Toronte buvo šimtas būdinių gydytojų, o dabar teesą tik koks tuzinas.

Vienas gydytojas apsiėmė būdėti tik savaitgaliais. Nuo rugsėjo 1963 metų iki kovo 1964 metų gavo 143 pašaukimus naktimis. Jo ligoniai buvo 56 su pakrikusiu kvėpavimu, pakrikusiu protu, alkoholikai ir t. t. Viena moteris pagimdžiusi vaiką, bet nežinojusi, kad nėščia. Dviejuose vos neprimušė.

Vieną sykį buvęs pašauktas pas mergaitę, kurios drabužiai buvo užsidegę. Jos nugara buvo apdegus 60 procentų. Kai gydytojas pribuvo, tai mergaitė jau ramiai miegojo, nes sesuo davus jai nemažai pilių. Už dviejų dienų ji mirė. Pasirodė, kad jos dyvnyukė sesuo nekenė jos ir padegė naktinius jos marškinius.

Kaip kitose šalyse tvarkomas naktinis gydytojų darbas? Neseniai sugrįžęs iš Maskvos Dr. W. V. Johnston sakė, kad medikalė priežiūra Tarybų Są-

jungoje tvarkoma sekančiai:

Naktinė gydytojų grupė esanti aprūpinta automobiliais su soferiais. Kiekvienas gydytojas turi pusantrų mylios apylinkę.

Susižeidus ar staigiai susirgus galima gauti policijos arba ugniagesių pagalbą per telefono operatorių.

Koresp.

Patinka Ar Ne, Bet Mūsų Protėviai Buvo... Žuvys

Aną dieną Toronto laikraštis Globe and Mail idėjo aprašymą, jog vienas Royal Muziejaus mokslininkas atrado dar vieną misteriską grandį žmogaus evoliucijos grandinyje, kuris įrodo, kad žmogus gali nukelti savo atsiradimo pradžią 350,000,000 metų atgal. Pirmaisiais žmogaus protėviais buvo žuvis, vadinamos crossopterygianais.

Tuo mokslininku yra Dr. Gordon Edmund, jau išnykusių nugarkaulinių gyvūnų studijų specialistas, "vertebrate paleontologist".

Dešimties metų studijos parodžiusios, kad žmogus išsivystė iš žuvies. Ši teorija, kad žmogus išsivystė iš žuvies "Crossopterygian", nesanti nauja. Ji esanti gvildinama ne jo vieno. Jis pats pradėjęs studijuoti Harvard universitete ir gynęs tezę 1957 metais. Jau esą parašyta 10 popierių šiuo klausimu.

Dr. Edmund studijuoja roplių dantis atrastose liekanose.

Jis taipgi seka gyvų roplių, kaip lizardai, gyvatės, rupūžės ir t. t., dantis, kaip jie keičia juos keletą kartų savo gyvenime. Jie keičia dantis tam tikra tvarka. Evoliucija dantų keitimo nuvedanti 350,000,000 metų atgal, kada gyveno aukščiau minėtos žuvis.

Mokslas, studijuojas gyvybės evoliuciją, neranda vietos švento rašto pasakoms apie žmogaus sutvėrimą kokio tal dievo sumanymu.

Hamiltono Žinios

Kovo 6 dieną palaidojom plačiai Hamiltono lietuviams žinomą Samą K. Papkovą. Jis mirė sulaukęs vos 60 metų amžiaus. Velionis buvo gimęs ir augęs Lietuvoje, Kėdainių apylinkėse. Į Kanadą atvažiavo 1927 metais.

Kaip visiems to meto emigrantams, taip ir velionui prisėjo patirti žiaurais nedarbo laikus. Vėliau apsislojo Hamiltone ir gyveno iki mirties.

Velionis buvo laisvų pažiūrų, linksmaus ir nuoširdaus būdo, mokėjo sugyventi su visais draugiškai. Priklausė prie rusų organizacijos, nes buvo rusų tautybės.

Nors oras buvo nepalankus, bet paskutiniam atsisveikinimui ir palydėjimui į kapines susirinko daug žmonių. Paskui visi dalyviai buvo pakviesti į rusų salę pietums.

Nuliūdime paliko gyvenimo draugę ir 2 rukterys ir daug draugų bei pažįstamų.

Lai būna tau, drauge, lengva Kanados žemė.

A. Petronis

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostijimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinėn Europon kelių ekspertų.
Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:
Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"
Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"
Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"
Savaitraštis "LITERATURA IR MENAS"
DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"
Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius. Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokestį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį šiais metais, kad gausis nuo liepos 1 d. 1965.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

UKRAINSKA KNYHA nori pranešti NAUJOS RŪŠIES DOVANŲ PATARNAVIMĄ

(priedui prie siuntimo dovanų iš Kanados gaminių ir užsakymo dovanų iš Tarybų Sąjungos industrinių ir maisto produktų dėl pristatymo giminėms Tarybų Sąjungoje.)

Kanadiečiai dabar gali pirkti "PODAROK - PUTYOVKA" vietų Tarybų Sąjungos sanatorijose ir atostogų vietovėse dėl savo giminų Tarybų Sąjungoje.

Sanatorija skirtingose klimatinėse apylinkėse suteikia aukštai specializuotą medikalį patarnavimą įvairiems ligoniams, kaip ir terepitiškus mineralinių ir šiltų šaltinių gydymus.

Kaukaze, prie Juodosios jūros, šiaurės Kaukaze, pietrytiniame Krymo pakraštyje, Rygos paplūdimiuose, Maskvos apylinkėse, prie Karpatų kalnų, Georgijoj ir kitose pasauliniuose garsiose Tarybų Sąjungos sanatorijose ir poilsio namuose.

Kaina nepaprastai žema, opatarnavimas labai geras. Pavyzdžiui, 24 dienų poilsis standartiniame poilsio name prie Juodosios jūros Kaukaze (Gagri, Sukumi), pietiniame Krymo pakraštyje (Jaltoj) ar Rygos pajūryje kainuoja tik \$61.66.

Dvylikos dienų atostogos poilsio namuose Maskvos apylinkėse kainuoja \$28.02.

Dvidešimt šešių dienų gydymas sanatorijoje, specializuojančioje širdies kraujotakos sistemos ligų gydyme vienoje iš sekančių apylinkių Kaukaze — prie Juodosios jūros, Kryme, Rygoje ar Maskvoje — kainuoja nuo \$107.44 iki \$214.89. Tokios pat kainos kitose sanatorijose, gydanciose kitas ligas.

Dėl platesnių informacijų ir pilno sąrašo vietovių ir kainų rašykite:

UKRAINSKA KNYHA

962 BLOOR ST. WEST, TORONTO 4, ONT.

HIGH PARK
SAUNA BATH MASSAGE
583 Annette St., Toronto

Atdara dėl vyrų ir moterų nuo antradienio iki šeštadienio nuo 1 val. po piet iki 11 val. vak. Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. po piet.
Telef. 767-4086

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

ZMONĖS PRIMENA JIEMS

Jungtinių Valstijų valdžia teisingai atakos ant Šiaurinio Vietnamo tuomi, kad jis duoda paramą Pietų Vietnamo partizanams, norintiems nuversti nacionalistų valdžią. Partizanus ir Šiaurės Vietnamą vadina agresoriais. Amerikiečiai padeda nacionalistams atremti agresiją. Jiems visai nesvarbu, kad Pietų Vietnamo valdžia nėra žmonių rinkta, kad didžiama žmonių jos nenori.

Visai kitaip Jungtinės Valstijos elgiasi ryšium su Kuba. Kubos klausime amerikiečiai palaiko pabėgėlius prieš Kubos valdžią. Toronto Daily Star skaitytojai primena amerikiečiams, kad pagal jų logiką, tai Kuba turi teisę bombarduoti Jungtines Valstijas, kadangi jos duoda pagalbą pabėgėliams, kurie nori nuversti Kubos valdžią. Atsimenate, buvo surengtas įsiveržimas, tik jis nepasisekė. Įsiveržėliai kaltino Jungtinių Valstijų valdžią, kad ji neatsiuntus užtektingos orinės pagalbos. Jie nemanė, kad Kubos žmonės eina su valdžia.

Bendrai, amerikiečiai išleidžia šimtus milijonų ne tik propagandai, bet aktualiai paramai daugelio šalių pabėgėlių, kurie suokalbiauja prieš vyriausybes tų šalių, iš kurių jie yra išbėgę.

Taigi, logika šiandien numesta už tvoros. Už tai žmonės žaiposi iš Jungtinių Valstijų prezidento pasiaiškinimų. Bet jo akys, atrodo, dūmų nebijo. Į peklą su visokiomis logikomis ir kitais tokiais dalykais. Tikslas pateisina viską.

JIEMS NEPATINKA

Yra jau gerai žinoma, kad apdraudos kompanijų žmonėms labai nepatinka bet kokios apdraudos, kurias vyriausybės nori įvesti. Jiems nepatinka medikėr, senatvės pensijų planas. Ypač jie labai priešiasi senatvės pensijų planui. Mat šis planas duos vyriausybei milijonus dolerių. Tie doleriai galės būti panaudoti įvairiems projektams. Vietoj skolintis iš privatiškų apdraudos kompanijų, bus galima skolintis iš vyriausybės.

Tad visai nereikia stebėtis, kad ir ponas Kroeker, aukštas vyriausybės tarnautojas, pravirko gailiomis ašaromis prieš Kanados Pensijų Planą. Jis stėjo ginti privatiškų apdraudos kompanijų interesų. Jis pasirodė esąs uolus kapitalistų gynėjas, paprastų žmonių priešas. Niekas negailėtų, jei jis būtų atstatytas iš pareigų.

Bet privatiškos apdraudos kompanijos turi gerų draugų provincialėse vyriausybėse. Kone visos provincialės vyriausybės skuba įvesti savo medikėr planus, labai prielankius privatiškoms apdraudos kompanijoms, kad užbėgus už akių federali vyriausybei, kuri ketino įvesti visuotiną, valstybinę apdraudą.

"THE BIG ONES GOT AWAY"

Anuo metu, jei pamenate, tykia dingio iš Kanados Hall Banks, palikęs didelį užstatą. Dabar pabėgo iš Montrealo kalėjimo Lucien Rivard, amerikiečių kaltinamas esant Mafia organizacijos nariu, narkotikų šmugelninkų lyderiu. Pabėgo taip lengvai, kad įtariama, jog kas nors padėjo iš vidaus.

Valdžios priešams bus daug medžiagos puolimui vyriausybės. Kai Banks pabėgo, tai buvo primetame vyriausybei, kad ji leido jam pabėgti. Mat anksčiau jis buvo pakviestas kovingai jūrinių unijai sudraskyti, ką jis labai gerai atliko. Girdi, vyriausybė jam atsiliginusi, leisdamas pasprukti iš Kanados. Jis sau ramiai gyvena Jungtinėse Valstijose.

Dėl Rivardo buvo vedamas tyrinėjimas. Visa eilė valdžios žmonių turi teisintis. Apie tai buvo plačiai rašoma. Byla nebaigta.

Rivard turįs pinigų Meksikos ir Šveicarijos bankuose. Jeigu jam pavyks pasiekti vieną iš tų šalių, tai jis galės varyti savo biznį toliau. Jis turįs draugų visur.

Gruodžio mėn. 26 dieną Vilniaus valstybinio universiteto centrinė rūmų nišoje buvo iškilmingai atidengta Kristijono Donelaičio statula. Nuotraukoje matome bendrą iškilnių vaizdą.

Mizernas Teisinimasis

S. KARPE

Jungtinės Valstijos savo agresiją Vietname aiškina tuomi, kad partizanai gauna paramą iš Šiaurinio Vietnamo. Galimas daiktas, kad jie gauna paramos ir iš Kambodijos. Kai ėjo kova Alžirijoje, liaudies gynėjai gavo paramos iš apylinkinių šalių. Bet Francija nebombardavo tų šalių. Kovojo Alžirijoje. O kai pamatė, kad nieko iš to neišeis, nusileido ir pasitraukė. Alžirijoje žmonės susitvarkys taip, kaip jiems patiks.

Amerikos komentatoriai aiškina, kad Pietų Vietnamo išlaikymas svarbus tuomi, kad jeigu Pietų Vietnamas teks komunistams, tai visa Azija virs komunistine. Tai labai kvailas aiškinimas.

Suomija randasi Tarybų Sąjungos pašonėje. Tenai taip pat yra daug komunistų. Bet ta šalis tebėra tokia, kokia buvo. Bet jeigu Pietų Vietnamas pasidarys komunistinis, tai visa Azija virs komunistine. Iš kur gi tokia įtaka to Pietų Vietnamo, kad visas kontinentas turi sekti? Tai tuščias tauškalas. Labai mizernas aiškinimas.

Jeigu kitos šalys Azijoje virs komunistinėmis, tai ne dėl Pietų Vietnamo. Greičiausiai tenai yra pribrendusios sąlygos pasukimui linkui komunizmo. O jeigu ten sąlygos palankios komunizmui, tai neišlaikys ir Pietų Vietnamas, nors amerikiečiai laikys jį savo rankose ir toliau.

Tikrumoje, amerikiečiai turi mintyje sulaikymą Azijos nuopasukimo linkui komunizmo ar ko nors panašaus. Jie nori pastoti kelią tam. Tam jiems reikalingas Pietų Vietnamas ir kitos šalys. Jie sėdi Tailande. Jie nori išgelbėti antikomunistus Laosoj, Kambodijoje. Dėl to jie

bombarduoja Šiaurės Vietnamą.

Bet gali jiems tas labai daug kainuoti. O rezultatai gali būti labai prasti. Amerikiečiai gali bombarduoti miestus, griauti žmones, deginti miškus. Tam jie turi jėgų. Bet tuomi jie nelaimės žmonių simpatijos. Priešingai, dar labiau sukels prieš save, prieš jų draugus.

Kol amerikiečiai mažiau kišosi į Vietnamo reikalus, žmonių bruzdėjimas buvo nukreiptas prieš savuosius turto grobėjus. Žmonės gerai pažįsta savuosius. Jiems ne paslaptis, kad Diemo režimo žmonės krovėsi milijonus. Diemo brolio našlė turinti užsienio bankuose arti dešimties milijonų dolerių. Iš kur jie atsirado?

Dabar, amerikiečiams pradėjus aktyviau veikti, budistai pradėjo taikos kampaniją ir reikalauja, kad amerikiečiai pasitrauktų. Jie pamatė, kad amerikiečiai kuria gaisrą, kuriame Vietnamo žmonėms teks labai daug kentėti. Jie atsimeina Korėją. Amerikiečių įsikišimas padarė baisius nuostolius. Ir ką jie laimėjo? Diktatorius. Jei ne vienas, tai kitas. Demonstravo, kovojo, bet vis tas pat. Amerikiečiai neleidžia pašalinti diktatorius.

Amerikiečiai, plėsdami karą Azijoje, neteks simpatijos daugelyje šalių. Ypatinai atsilieps neutraliose šalyse, naujai susikūrusiose.

VARŠUVA. — Cia skelbiama, kad Šiaurinis Vietnamas padarė prekybos sutartį su Lenkija ir ji pasirašyta.

Lenkija pristatys Šiauriniam Vietnamui mašinerijos, automobilių, sunkvežimių ir chemikalų, o gaus iš Vietnamo arbatos ir tekstilės dirbinių.

Patys Kalti, Kad Apdrauda Brangsta

Automobilių apdrauda kasmet brangsta. Apdraudos kompanijos teisinasi tuomi, kad labai daug nelaimių įvyksta ir joms labai daug kainuoja. Ar yra tame bent kiek tiesos? Reikia pasakyti, kad yra.

Tie, kurie aiškina, kad nelaimių daugėja todėl, kad daugėja automobilių skaičius, kalba be pagrindo. Tiesa, kad juo daugiau automobilių, tuo didesni galimūmams nelaimėms pasitaikyti. Bet tas nėra pagrindinis dalykas. Statistika ima proporcingai, pagal automobilių skaičių.

Daug važinėjantieji pastebi, kad šiandien žmonės kitaip važinėja. Seniau važinėdavo mažiau ir lėčiau. Žmonės buvo atsargesni. Dabar, ištobulinus automašinas, padidinus greitį, žmonės laksto kaip vėjas. Kas blogiausia, kad daugelis tikrai vaikosi vėją. Ypač jaunesni, neturį patyrimo. Jiems nesvarbu, kad kelias šlapias, slidus; kad tamsu, gerai nesimato. Daugelis visai nesitaiko prie važavimo sąlygų. Jie žino tik vieną: jei galima važiuoti 30 mylių greitumu, tai jie niekad nevažiuos lėčiau. Ant kelių, kur galima važiuoti 60 mylių į valandą greičiu, daugelis važiuoja 75 mylių ir daugiau greičiu.

Toks važiuotojų "ištvirkimas", pasidavimas mašinos pagėjumui, aišku, yra pagrindinė priežastis, kodėl tiek daug nelaimių įvyksta. Todėl vis daugiau ir daugiau reikia mokėti už apdraudas. Jei taip bus, tai su laiku daug kam nebus galima važinėti automašina vien dėl apdraudos kainos.

Autovairuotojas

Nebus Dėl Ko Peštis

Aną dieną vienas Kanados finansierius pareiškė, kad Kanada ir Jungtinės Valstijos turi jungtis ekonominiai ir politiniai. Toks jo pareiškimas atrodė daugeliui labai keistas. Bet jis nebuvo iš piršto išlaužtas. Jei taip dalykai eis, kaip dabar, tai ateis laikas, kada Kanada priklausys Jungtinėms Valstijoms ir kanadiečiams nebus dėl ko peštis.

Amerikiečių investicijų Kanadoje iki 1964 metų buvo virš \$14,000,000,000. 1964 metais buvo investuota \$1,460,000,000. Dabar amerikiečiams nebereikia gabenti kapitalą iš Jungtinių Valstijų. Jie gali supirkinėti Kanados resursus gaunamu pelnu. Jeigu amerikiečių kontroliuojamos kompanijos daro pelno po kokius 6 procentus, jos gauna pelno apie milijoną dolerių.

Angliškal ir francūziškai kalbantiems reiktų daugiau atydos kreipti į šį faktą.

Pastabos

Dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo komisija savo raporte perspėja kanadiečius apie grumojantį pavojų.

Jei nebus dedamos reikiamos pastangos išvengti, Kanada gali suskilti, Kvebeko provincija atsiskirti nuo visos Kanados.

Kiti nurodo, kad dėl šio krizio nemažiau kalti ir angliškai kalbantieji.

Kanada turi didelę vidurinę problemą.

Lucieno Rivardo pabėgimas iš Bordeaux kalėjimo Montreale išmušė iš laikraščių visas kitas žinias.

Viso pasaulio policija mobilizuojama jo gaudymui.

Bet nieko nedaroma šioj pusėj Atlanto, kad išrinkus nacių kriminalistus, kurie ne narkotikus pardavinėjo, bet žudė nekaltus žmones.

O nebūtų sunku surasti tuos naciškus žmogžudžius, jeigu būtų noras.

Aną dieną Hamiltone buvo išaiškintas vienas italas, pabėgęs iš Italijos prieš 30 metų.

Už sesers nužudymą jis buvo nuteistas ilgiems metams kalėjimo.

Jis bus deportuotas ir turės atlikti bausmę.

Vakarų Vokietija nori dovanoti naciams nusikaltimus, kadangi praėjo 20 metų po jų nusikaltimo.

Naujieji demokratai pranašauja, kad federaliniai rinkimai įvyks šią vasarą.

Kam jie reikalingi, sunku suprasti.

Vyriausybė geriau padarytų praveddamą reikiamus įstatymus vietoj rinkiminių rietenų, kurios užvirtų paskelbus rinkimus.

Kaip greitai keičiasi žmonių pažiūros, rodo ir sekantis dalykas:

Toronte atidaromi centrai, kuriuose bus duodami patarimai moterims, kaip apsisaugoti nuo pastojimo.

Kaip seniai buvo prakeikiami visi, kurie pasisakydavo už gimdymo kontrolę.

Žmonių pažiūros panašiai keičiasi daugeliu klausimų.

Mokslui ir technikai vystantis nepaprastai greitai, greičiau keičiasi ir žmonių pažiūros.

Dabar vieny metų laikotarpį daugiau nauja įvyksta, negu per tūkstantį metų įvykda vo gilioj senovėj.

J. Y.

NEW YORK. — Kolumnistas, rašytojas ir komentatorius Walter Lippmann čia pareiškė, kad pasaulis nebus sutvarkytas ir sutaisytas komunizmo nugalėjimu, bet mokslo išsiplėtojimu.

Lietuvos girių galiūnas Stelmužės ažuolas tebestovi tvirtas.

Ką Kiti Rašo

"Kontroliuotas karas"

Vašingtono kolumnistai Allen ir Scott rašo, jog JAV dar plėš karą, bet tai būsiąs "kontroliuotas karas". Seniau kai kas norėjo "riboto karo". Vardas naujas, siekis senas.

Karą kontroliuoti nedaugiau galima kaip potvinį.

Savo laiku N. Leninas sakė: **Kapitalizmo sistemoje karas yra taip jau legalus procesas, kaip ir taika.**

Tas pasitvirtina. Po Antrojo pasaulinio karo buvo karas Korėjoj. Dabar Vietname.

Visi tie karai demokratų partijai valdant šalį. Kai kam susidarys manymas, kad demokratų administracija negali apsieiti be karo.

"Kontroliuojamas", "ribotas" ar kitoks karas veda prie pasaulinio karo, jei nebus laiku sustota. O branduolinis karas gali būti sauzudyste ir norintiems "kontroliuojamo karo".

Amerikos žmonių apklausinėjimai rodo, kad dauguma stoja už baigimą karo dabar, už derybas baigti jį.

— V. Andrusis

De Golio naujas užmojis

Prancūzijos prezidentas Čalzas De Golis siūlo pertvarkyti SNO. Tatai turi atlikti "Penkios didžiosios" — TSRS, JAV, Britanija, Prancūzija ir Kinija. Suprantama, Kiniją tektų primesti į SNO Saugumo Tarybą, taip ir į generalinę asamblėją.

JAV vyriausybė nesutinka su tuo. Vakarų šalininkai SNO diplomatijoje biją to plano. Kai

kurie jų sako De Golis jau darosi Vakarams pavojingesnis už Tarybų Sąjungą. Jis griauš kapitalizmą iš vidaus, siekdamasis sustiprinti Prancūzijos poziciją, o tai ir tos šalies kapitalizmą.

Britanijos vyriausybė nesišskubina pasisakyti už ar prieš. O jei ji būtų labai priešinga, ji būtų greit pasisakiusi prieš.

Japonijos vyriausybė mato reikalą daryti pakaitas SNO, bet nesišskubina paremti De Golio planą.

Prancūzija, kaip ir TSRS ir eilė Afrikos šalių, atsako mokėti SNO išlaidas Konge ir kitur, kur SNO jėgos palaiko reakcinius režimus prieš liaudį. Dėlei to eina vaidai.

— Vilnis

Pranašauja Vak. Vokietijai fašistinę diktatūrą

Bene žymiausias Vakarų Vokietijos dvasiškis pastorius Martinas Niemolleris pranašauja, kad Vakarų Vokietija eina prie fašistinės diktatūros, kuri galinti būti žiauresnė ir už Hitlerio diktatūrą.

Savo bažnytiniame žurnale "Stime de Gemeinde" pastorius išdėsto, kad Adenauerio politika, kurią palaiko ir dabartinis kancleris Erhardas, jau duoda rezultatus: Vakarų Vokietija pilnai apginkluota geriausiaisiais ginklais ir pasimokėjusi sukurti naują ir dar baisesnę karą. Socialdemokratų partija militarinei politikai visai nesudaro tinkamos opozicijos, kuri galėtų fašistinei dik-

tatūrai pastoti kelią.

Pastorius Niemolleris buvo griežtas Hitlerio priešas. Koncentracijos stovykloje išbuvo 8 metus. Tik karui pasibaigus jis buvo išlaisvintas.

Visą laiką jis priešinosi Vakarų Vokietijos ginklavimuisi. Jis prieina nuomonės, kad prie dabartinių aplinkybių, kuomet tikrajai antifašistinei opozicijai neleidžiama viešai veikti ir kandidatus statyti, reikėtų boikotuoti sekamus parlamentarius rinkimus ir tuo pareikšti tvirtą reakcijai protestą.

— J. Grigiškis

Klerikalams, matyt, labai skaudu

Brooklyno pranciškonų "Darbininkas" (vas. 5 d.) labai piktai bara tuos, kurie mato fašizmo pavojų ir kovoja prieš jį. Jau nekalbant apie komunistus ir jų spaudą, girdi, ekstrimistais "gerus amerikiečius" apšaukia ir kiti. Skaitome.

"Amerikos kairioji liberalinė spauda taip pat nelabai varžosi prisegti 'fašisto vardą' tiems, kuriuos ji laiko kažkodėl 'nedemokratais', 'ekstrimistais', 'rasistais', nors neturi įrodymų, kad tie žmonės siektų kam nors daryti prievartą. Kai praėjusių prezidento rinkimų metu net sen. Barry Goldwater buvo apšauktas 'fašistu', 'hitlerininku', ypač komunistinėje spaudoje, tai geriausiai rodė, kaip nesiškaitoma su jokia morale.

"Koval su tariamais 'fašistais' organizuojamas 'antifašistinis' sąjūdis ir šaukiami mitingai. Yra ir lietuvių toks antifašistinis komitetas, kuriam vadovauja Benjaminas Kubilius, seniai žinomas savo paslauga Maskvos bolševikams. Čia ir pasirodo tikrasis veidas tų 'ragangaudžių', kaip jie pravadžiuodavo a. a. sen. McCarthy, kuris uoliai kovojo su komunizmu arba raudonuoju fašizmu".

Tas tik parodo, kaip mūsų lietuviškieji klerikalai susigiminiavę su fašistais ir naciais.

— Laisvė

Veiksniai apie save

Nacionalistų organas "Keleivis" pirmame puslapyje išliejo graudžius verksmus sąryšyje su "nepriklausomybės" minėjimu ir per neatsargumą išplepėjo — patys apie save. Tarp kitko ten sakoma:

"Mes garsiai tvirtinam, kad mylime savo senos tėvynės laisvę daug daugiau, negu save, kad jai jokia auka nėra perdidelė, o tamsiame kampe patikriname savo piniginę, ar ne per daug jai drebančia ranka atskyrėme".

Ir toliau užbaigia dar graudingiau:

"Nejaugi mūsų laisvės kovos vieškelis pasibaigia prie mūsų ištaigingo namo durų?"

Seniai beteko girdėti tokią viešą išpažintį, arba, kaip sako žemaičiai — spaviedinį.

Tačiau keleiviniai nacionalistai šį kartą nieko naujo

ŠYPSENO

Geriau, bet...

Našlė nuėjo pas spiritualistus pasiteirauti, kaip jos vyras verčiasi "aname sviete".

"Ar tai tu, Hari?" sušuko ji, išgirdusi balsą.

"Aš".

"Ar tu laimingas?"

"Labai laimingas".

"Laimingesnis, negu buvai su manim?"

"Daug laimingesnis".

"Dangiškas rojus tur būt labai graži vieta?"

"Aš ne danguje".

Žmonių jausmų išraiška

Olandas aiškino amerikiečiui savo šalies vėliavą iš raudonos, baltos ir mėlynos spalvos.

"Mūsų vėliava turi ryšį su mokesčiais", pareiškė olandas. "Mes pasidarome raudoni, kai kalbame apie mokesčius, išbalame, kai gauname sąskaitas, pamėlyniame, kai mokame".

"Tas pat ir Amerikoje", tarė amerikonas. "Skirtumas tik tas, kad prie to viso mums akyse pasirodo dar ir žvaigždės".

Nuolatinis troškuly

"Jūs kaltinamas nuolatiniu girtavimu", tarė teisėjas. "Koks tavo pasiaiškinimas?"

"Nuolatinis troškuly".

Pats Pasidarė Didelę Bėdą

Kada dievas nubaudė babiloniečius už bandymą pastatyti bokštą, kad būtų galima pažvelgti, kas dedasi danguje, visai nenumatė, kas gali atsitikti ateityje. Dabar jis gerai matys savo klaidą.

Praėjusį sekmadienį katalikai Kanadoje (tur būt ir po visą pasaulį) pradėjo melstis savo kalba. Ne tik paprasti parapijonys, bet ir kunigai. Mišios buvo laikomos anglų, francūzų, vokiečių, lietuvių ir kitomis kalbomis.

Tik pagalvokit, pasaulyje yra šimtai kalbų. Ir štai, žmonės visomis tomis kalbomis meldžiasi, prašo dievulį malonių vienu kartu. Juk tai baisi marmalienė. O dievulis juk turi suprasti visų prašymus.

Kai visi laikė mišias lotynų kalba, buvo visai kas kita. Dabar tur būt dievuliui reiks turėti šimtus vertėjų, perkalbėtojų, kad jis galėtų suprasti, kas ko nori.

Taigi, jeigu dievulis nebūtų žmonėms kalbų sumaišęs, tai dabar neturėtų bėdos. Reiškia, nenumatė, kas gali įvykti ateityje.

nepasakė. Visi jie savo pinigines laiko kietai suspaudę, o jūs, durneliai, aukokite.

— L. Jonikas

Montrealo žinios

Įdomus Reportas

MONTREAL. — Iniclytyva Kanados Taikos Kongerso Montrealo tarybos, vasario 26 d. Beregley viešbutyje įvyko masinis taikos mitingas, išklaušymui raporto apie taikos judėjimą ir šių dienų įvykius Vietname. Raportą išdavė Kanados Taikos Kongreso prezidentas dr. James Endicott, kuris neseniai sugrįžo iš didelės kelionės. Jis aplankė netik visą eilę Azijos kraštų, bet taipgi lankėsi Rytų Vokietijoje, Francijoje, Austrijoje, Kuboje ir kitur.

Save dideliai nusiskriaudė tie, kurie šiame mitinge nedalyvavo, nes dr. Endicott yra ne vien didžiausias taikos šalininkas ir darbuotojas, bet ir plačiai važinėjęs po pasaulį, daug žinąs ir tą savo žinojimą labai gambiai mokąs perduoti kitiems kaip gabus ir talentingas kalbėtojas. Jo reportas apie šių dienų baisius įvykius Vietname klausovus šiurpulingai sukrėtė.

Vasario 28 d. įvyko LLD Montrealo kuopos metinis susirinkimas, kuris buvo raportais ir pranešimais turiningas ir nariais skaitlingas. Iš valdybos pirmininko J. Urbanavičiaus raporto paaiškėjo, kad nors narių mėnesiniai susirinkimai reguliariai nevyko, tačiau draugijos nariai atlikę nemažai darbų pažangos bare.

Įgametis fin. sekretorius drg. L. Kisielis raportavo apie narių stovį, pažymėdamas, kad

su pradžia šių metų gautas vienas naujas narys, kad nariai gerai mokasi duokles ir jau ne daug liko narių nemokėjusių už šiuos metus. Iš finansinio raporto paaiškėjo, kad kuopa nemažai parėmusi pažangią spaudą; žinoma, daugiausiai paramos suteikusi Liaudies Balsui, bet taipgi parėmė Laisvę, Vilnį, Uragvajaus Darbą, anglišką darbininkų laikraštį Tribune, drg. A. Bimbos nupilietinimo bylai vesti, ir daug kitokių darbų atlikusi.

Valdyba šiems metams pasiūlyko ta pati, išskyrus pirmininką drg. J. Urbanavičių, kuris šias pareigas ėjo per visą eilę metų. Jo vietą sutiko paimti M. Gudas.

Valdyba pranešė, kad daroma žygiai prisiruošimui atžymėti virš minėtos draugijos jubiliejinę 50 metų sukaktį.

Plačiai apkalbėta šių metų ruošiamą anglų kalba knyga Lithuania — Past ant Present, kurią ruošia "Šviesos" redakcija. Knygą gaus kiekvienas pilnai mokantis narys veltui, bet taipgi centras ragina, kad kiekvienas narys užsisakyti ir platinti. Visi nariai, dalyvavę susirinkime, pasižadėjo po vieną knygą ekstra išplatinti.

Knygų leidimo fondui nutarta iš izdo paaukoti \$25.00.

Su dideliu įdomumu išklaušėme taikos reikalais delegacijų raporto, apie įvykusią vasario 23 d. taikos misiją į Otawą, kurią buvo suorganiza-

vus šios kolonijos "Moterų Balso" organizacija, vadovybėje Mrs. Casgrain (apie šią taikos misiją plačiai buvo rašyta per eitame L. Balse — nekartosi).

Raportavo šios kolonijos lietuvių taikos komiteto narė — drg. O. Strėlienė, kuri ne tik žodžiais, bet ir darbais remia taikos judėjimą. Jos raportą papildė drg. A. Šuplevičienė. Abi su dideliu susijaudinimu ir patenkintumu raportavo apie atliktą misiją, kuri į jas padarė labai gerą įspūdį ir paskatino daugiau darbuotis už taiką. Virš minėtoms draugėms tenka kreditas už tai, nes viena iš jų paaukojo darbo dieną, o kita rizikavo savo sveikata, nes tuo laiku nesijautė gerai. Tai pavyzdys toms moterims, kurios tik žodžiais kalba už taiką, o piršto nepakrutina; nors myli savo vaikus, o labiausiai anūkėlius, bijo, kad jie nežūtų karui užsiliepsnojus, bet neprisiūda prie kovos prieš karą.

Šiame susirinkime turėjome ir kalbėtoją, tai drg. J. Lesevičią, kuris smulkiai perbėgo pasaulinę situaciją, daugiau apsisitodamas apie šių dienų įvykius Vietname. Taipgi kalbėjo apie bendrą lietuvių pažangų judėjimą. Po kalbos sekė klausimai ir diskusijos.

Vasario 28 d. iš pat ryto radio bangomis nuskambėjo siaubinga žinia, kad Montrealo priemiestyje La Salle įvyko didelė eksplozija apartamentiniuose namuose. To pasėkoje jau priskaityta iki 27 žmonių užmuštų, kurių tarpe daug vaikų, ir virš 40 sunkiai sužeistų. Skaitlinė vėliau gali dar padidėti. Likusieji gyvi liko be pastogės ir be kitų gyvenimui reikmenų. Eksplozijos priežastis tyrinėjama. Spėjama, kad tai pasėkos natūralaus gazo.

Šiuos žodžius rašant, gautas trumpas pranešimas, kad kovo 4 d., po ilgos ligos, mirė O. Adakauskienė, Juozo Adakausko žmona.

Sekančiame L.B. numeryje parašysiu apie tai daugiau.

Susirgęs Juozas Žukas, montrealiečiams gerai žinomas, nors pastaruoju laiku daug metų gyveno St. John. Jis randasi

Notre Dame ligoninėje, ant 6 aukšto.

K. Jurgutienėi padaryta operacija ant akies. Ji randasi Maisonneuve ligoninėje.

Taipgi turėjo operaciją ant tulžies K. Drulienė. Neteko sužinoti kokioje ligoninėje.

Domininkas Norkeliūnas su žmona išvyko į Floridą.

K.

"Mandagus Pabėgėlis"

Lucien Rivard, kurio Jungtinės Valstijos norėjo kaip narotikų šmugelio karaliaus, pabėgo iš Bordeaux kalėjimo. Ir ne tik pabėgo, bet atsižymėjo kaip "mandagus pabėgėlis".

Pirmiausia, jis telefonu pranešė žmogui, kur jo automobilių paliko, kai jam buvo nebereikalingas. Antra, jis parašė kalėjimo viršininkui laišką, kuriame jis atsiprašo jį už suteiktą nemalonumą, prašo nebausti sargų, nes jie jam nepadėjo, ir t. t.

Pirmas toks atsitikimas Kanadoje, kad pabėgusis iš kalėjimo taip pasielgtų.

Nežiūrint to, kad jis sako, jog niekas nepadėjo, sunku tikėti, kad be kalėjimo žmonių talkos jis būtų taip lengvai pabėgęs.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsa

N. Baltakienė, Rochester, N. Y., reikšdama viešą padėką paaukojo \$5.00.

M. Vidruk, Winnipeg, prisuntė atnaujintų prenumeratų ir \$3.00 surinktų aukų. Aukoj: A. Malala \$2.00 ir J. Ambrose \$1.00.

J. Stira, Hamilton, Ont., pakeisdama adresą paaukojo \$1. E. Gruodienė, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo dėl LB paramos \$4.00.

P. Kisieliene, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų, mokestį už skelbtus paminėjimus ir \$6.00 surinktų aukų. Aukoj: G. Šerpitienė \$5.00 ir P. Tyla \$1.00.

V. Grinevičienė, Toronto, didžiai vertindama draugų ir LB

patarnavimą ir užjautimą jų šeimos liūdėsio valandose, paaukojo \$10.00.

S. Ragauskas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo S. Skudos \$1.00 aukų.

G. Račys, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 50 c.

T. Rimdžius, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo P. Karvelio \$1.40 aukų.

V. Bulzgiai, Bradford, Ont., atnaujino prenumeratą į Lietuvą.

F. Gutauskas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo K. Doveikos \$6.00 aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų ir mokestį už skelbtas užuojautas.

J. Astrauskas, Delhi, Ont., atnaujino prenumeratą į Lietuvą.

A. Samuolis, Chicago, prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo K. Gurskio \$1.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Trepeika, Cadomin, Alta., \$1.00;

A. Simuk, Chemainus, B. C., \$1.00;

J. Paplauskas, Toronto, \$1; T. Pleta, Phoenix, Arizona, \$2.50.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Siūlo Ontarijai Albertos Medicare

Ontarijos sveikatos ministras Matthew B. Dymond paskelbė Medical Service Insurance Komiteto raportą, kuris rekomenduoja įvesti Ontarijoje panašų Albertos provincijos medicare.

Komitetas rekomenduoja, kad medicare Ontarijoje būtų savanoris. Kad žmonės priklausytų privatiškoms kompanijoms ir organizacijoms. Vyriausybė duos pagalbą tiems, kurie moka taksus už \$1,000 ar mažiau.

Tie, kurie nebus mokėję taksų už metus laiko, bus vyriausybės apmokėti iki 70 procentų. Kurie mokės taksus už nepilną tūkstantį, tų duokles valdžia apmokės iki ketvirtadaliu.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

Žemaitijos jaunimas šoka prie Platelių ežero

J. PAUKSTELIS

Netekėk Saulele!

Apsakymas

(Tąsa)

Įsikibo stipriai už parankės. Bendra nelaimė juk ir priešus sujungia.

— Kas gero?

— Kas čia bus gero.

Ir tarsi dar labiau susikibo, prigludo viena prie kitos, lyg bijodamos, kad kas neperskirytų.

— Tai, sakau, kad užėjo! — šnabžda Birutė.

— Tiesiog baisu!

— Universitete komjaunimo organizacija jau įsisteigė.

— Dieve, dieve!

— Ir aš negaliu suprasti — jiems vadovauja tikras lietuvis, inžinieriaus sūnus, gražus, išauklėtas. Nuo pat pirmos dienos jis pradėjęs komjaunuolių organizuoti.

Irena tyli, ir Birutė atrodo, kad ji labai nusiminusi.

— Ar daug iš jūsų atėmė žemės? — klausia tydomis.

— Atėmė... tik dešimt hektarų tepaliko.

— Kodėl taip mažai? Mums paliko tris dešimtis.

— Gal būtų ir mums tiek pat palikę, bet... tokios aplinkybės susidėjo...

Staiga Birutė truktelėjo Irenai už alkūnės.

— Žiūrėk, tas inžinieriaus sūnus, kuris komjaunuolių organizuoja!

Abi pasižiūrėjo į aukštą tamsiaplaukį, ir abiejų minose pasigailėjimas.

Bet, šiam vos praėjus, Birutė vėl.

— Žiūrėk!

Praėjo du sausi, atkarūs, veiduose paniekia.

— Šitie, tur būt, irgi komjaunuoliai?

— Priešingai — tikri patriotai! — Sako, — šnabždėjo Birutė patyčiau, — yra slapta organizacija, kurios tikslas veikti prieš bolševikus, o, atėjus momentui, stoti su ginklu.

— Ir aš stosiu į tą organizaciją! — staiga pareiškė Irena.

— Na, žinoma, — pritarė Birutė. — Visi stosime!

Grįžo palinksmėjusi: stos į slapta organizaciją. Kad tik priimtų! Jei jau taip, tai taip!

Paskui ir visai svajonėse pakendo: kaip smagu būti kovotoja — didvyre! Už Lietuvos laisvę, už nepriklausomybę! Šit ji, kariškai apsirengusi, su šautuvu — nebijanti jokių pavojų. Pasklinda visur kalbos: Margevičiūtė... didvyrė! Margevičiūtė! — Sužino ir Valentas. Ir tegul sužino!

Vieną vakarą Birutė atėjo labai pasipuošusi, linksma.

— Einam! — tarė patyčiai, kad šeiminkė neišgirstų (nors ši visada viską išgirdavo).

— Kur?

— Atspėk! — žiūri smalliom akim, šypsosi.

— Kaip čia gali atspėti? Į teatrą?

— Ne.

— Į kiną?

— Ne!..

Žvilgterėjo į šeiminkės duris ir tarė dar patyčiau:

— Į slaptą susitikimą.

— Viešpatie! Bet kaip aš galiu eiti?

— Kodėl negali?

— Na... manęs niekas nekviatė.

— Kokia čia tau kvietimo. Visas Kaunas žino, kad tavo tėvas buvo dvarininkas ir, rodos, dar tautininkas.

— O jei išprašys?

— Ką čia paistai? Tik gražiai pasipuošk! Žinai, ten susirenka patys inteligentiškiausi, grietenėlė. Apie politiką daug galima sužinoti. Žinoma, ne viešai — šokant, dviese kalbant.

— Tai baisiai įdomu!

— Užtat renkis!

Irena pasipuošė taip gražiai, kad Birutė net pavydas ėmė.

Vyddūno alėja. Naujas dviejų aukštų namas. Langai storo-

muos užuolaidomis uždangstyti. Girdėti duslus pianino garsai.

Įeina. Plieskia liustra, blizga parketas, foteliai, sofas, pianinas, pasipuošusios merginos, vyrai. Irena eina ant pirštų galų — jai vis tiek nedraus.

Ir staiga mato — daugelis žiūri į ją kažkaip įtartinai, veiduose lyg parašyta: "Margevičiūtė! Kokiu būdu? Juk ji demonstratyviai išstojo iš "Propatrijos", draugavo su bolševikais!"

Ireną ir nuėmė šaltis; timp- telėjo Birutė už alkūnės.

— Pastovėkim čia truputį, — apsimetė ramiausia, nusišypsuoja. Pro šalį praėjo vienas buvęs propatrijietis, kitas, ir jos tarsi nemato. Viešpatie, kur aš čia pakliuvau?

Štai pro kitas duris įeina buvęs "Pro patria" pirmininkas. Galvą užrietas, ranką vieniems pakelia, kitiems — kaip koks Musolinis, į iškilmingą parādą atėjęs.

Irena atatupsta pasitraukė į duris, paskui peštelėjo Birutė:

— Einam, man negera! — ir nelaukdama, ką ši pasakys, išsiskubino laukan.

Birutė susirūpinusi nugriebė jai už parankės.

— Kas tau yra? — klausė prieškambarėje. Bet ši tik rengiasi, skubina.

— Tu išeini?

— Taip! Aš nenoriu čia būti!

Birutė išplėtė akis.

— Še tau... Bet kaipgi dabar man?

— Pasilik. Nekreipk į mane dėmesio.

— Bet tu bijosi viena pareiti. Klausyk, Irena, man rodo...

— Nekalbėk, — pertraukė,

— nenoriu aš su tokiais "patriotais". Fašistai, vokiečiai! Kvaile buvau, kad tavęs paklausa — kad ējau.

Pūtė šaltas rudens vėjas, dulkė lietus. Ji kūrė pustekine — lyg kieno vejama. Nenoriu! Niekad su jais aš nebūsiu!

Prie teatro drabužinės spūstis. Visi norėjo, kad tik greitėčiau.

Irena taip pat spaudėsi. Tik staiga už nugaros girdi:

— Atsargiai, raudona!

— Tikrai?

— Ar nežinotai? Dar pernai... bolševikė.

Atsigrėžė — du buvę propatrijietiai. Apėmė tokia pagieža, kad norėjosi spiauti abiem į veidus. Bet ji tik pasižiūrėjo niekinančiai, lyg sakydama: e jūs — mizerijos!

Dienos slinko sunkios, liūdnoš. Irena po tų įvykių nutarė niekur neiti, niekur nedalyvauti. Grįžusi iš konservatorijos, arba sėdi prie pianino, arba, jei gražus oras, eina pasivaikščioti. Dažniausiai prie Nemuno. (Ir Valentas eidavęs prie Nemuno, kai jausdavęsis labai vienišas.)

Toli vakaruose, už geltoniančių šlaitų, už kalvų leidosi saulė. Nemuno ir Neris blizgantys stiklas patamsėjo. Papūtė vėjas, sunerimo, sulinkavo medžiai; paraudę jų lapai drebėdami krito žemėn. Varnos ir kuosos debesimis nuvirto į Fredos šlaitus.

"Dieve, kad nors kas geresnio! — dūsavai Irena. — Nors truputėlį... Šiaip juk sukvalifikuoti galiu... — Valento pasiryžo nebeprisiminti, niekad apie jį nebegalvoti. Bet, žiūrėdama į blėstančius saulėlydžius, į sutemos skęstančias tolimas, matė tik jį. Prisimerkia ir dar ryškiau mato — šviesius jo plaukus, gyvus, ryžtingus judesius.

Viešpatie! Kam reikėjo tą dieną jį užsipulti? Negi jis kuo kaltas... Jis toks vargšas, kalėjime sėdėjo — ką gi iš jo gali reikalauti? Ir iš visų jų nieko kito negali reikalauti...

Saulėlydžiai baigė gestį. Žemė gobė naktis. Danguje ėmė bertis sidabriniai taškai.

Grįžtant prie Aleksoto tilto staiga iš patamsių išniro vyriškis.

— Labas, panele Irena!

Jo lūpų properšoje blikstelėjo auksinis dantis. Tai prieš trejetą metų buvęs Pasraujo gimnazijos vokiečių kalbos mokytojas Bergas; nusivožė riestais bryliais skrybėlę, mandagiai paėmė jos ranką, paspaudė, galvą linktelėjo, dar kulnėmis sumušė ir patydomis tarė:

— Kokių būdu jūs Kaune, panele Irena, leiskite paklausti?

Ji studijuojanti. Bet kokių būdu ponas Bergas Kaune? Juk buvo kalbama, kad jis išvažiavęs į Vokietiją.

Bergas nusijuokė.

— O kaip matote — aš Kaune! Bet panelė Irena taip išgražėjusi, kad aš jus vos nepažinau.

— Ką jūs, ponas Bergai? Jūs

amžinai su komplimentais!

Bergas skardžiu varpeliu nusikikeno ir staiga surimtėjo, kaip būdavo, kai jis klasėje pradėdavo aiškinti vokiečių kalbos pamoką.

— Sakykite, panele Irena, kaip jūs gyvenate?

— Ačiū, ponas Bergai, gyvename šiaip taip.

Dabar Bergas su užuojauta pasižiūrėjo į ją.

— Perprašau, jūs į kurią pusę? Aš turiu laiko — aš galiu jus palydėti. Žinoma, jei jūs tam neprieštarosite.

— Oi ne, labai malonu, ponas Bergai.

Valandžiukė tylos; paskui Bergas tarė:

— Kaip ponas notaras gyvena?

— Ai, neklauskite, ponas Bergai. Dabar nebe notaras ir nebe ponas, o buvusio savo ūkvedžio bernas.

— Nejaugi?! — jo balse didžiausias nustebimas.

— Na taip! Viską nacionalizavo.

— Legalizuotas apiplėšimas! — iššnypstė jai prie ausies.

Tik Azijoje tegalimi tokie dalykai. Bet dar tik visko pradžia. Netrukus į kolchozus ims vartyt.

— Dieve — dieve, sakau! Ir jokios išieities!

Vėl valandžiukė tylos; Bergas apsižvalgė, mandagiai praleido einantį žmogų, paskui tarė pašnibždomis:

— Repatrijuokite, panele Irena. Kodėl nerepatrijuojate? Ši pasižiūrėjo nustebusi.

— Kaip tai?

— Na, juk visi padorūs žmonės dabar repatrijuoja.

— Bet repatrijuoja tik tie, kurie turi ką nors bendro su vokiečiais.

— O kodėl ponas Margevičius negali turėti ką nors bendro su vokiečiais? Juk jis kultūringas žmogus.

Ir Bergas nebedavė jai prasižioti, — patydom, bet iškalingai ėmė aiškinti: ponas Margevičius Vokietijoje visada maloniai būsiąs priimtas! Žinoma, jei jis to panorėsiąs! Bet kokia prasmė atiduoti visą tur- tą bolševikams ir pačiam liktis amžinoj vergijoje, kai repatrijuodamas galys būti laisvas, ir visas jo turtas paliksiąs jo rankose. Maža to, jam garantuojamas kultūringas gyvenimas!

— Nejaugi repatrijuojantis gali ir visą turtą pasiimti?

— Žinoma! — pabrėžė Bergas. — Už jį bolševikų valdžia sumoka vokiečių valdžiai, o iš vokiečių valdžios nuvažiavęs repatrijuojantis gaus, ko tik panorės. Panorės žemės — gaus žemę; panorės mieste namų — gaus namus. Nė siūlo galiukas jo neprapuls.

Paskui Bergas ėmė kalbėti, kad būtinai reikią gelbėtis nuo "Azijos", kad vokiečiai tiesią lietuviams pagalbos ranką, kad tie, kurie repatrijuosią, tikrai laimėsia.

— O-o panele Irena, kas-nekas, bet jūs būtumėt sužavėta! Koks ten gyvenimas, kokia kultūra! — net pasigardžiuoda-

mas pylė Bergas. — O dėl dokumentų, — kalbėjo dar patyčiau, — dokumentai jums bus! Tą paslaugą ponams Margevičiams aš padarysiu! Su mielu noru! Tik nereikia delsti. Jūs neįsivaizduojate, koks dabar tempas — kaip žaibiškai keičiasi įvykiai.

Priėjus prie jos buto, Bergas išsiėmė bloknočiuką ir, dailiai ant lapelio užrašęs, padavė: — Malonėkite, panele Irena, tai mano adresas! — nusišypsuoja, ištiesė ranką, nusilenkė, sumušė kulnėmis. — Laimingai jums apsispręsti, panele Irena! — kilstelėjo skrybėlę ir dingo tamsoje.

Irena buvo sujaudinta. Vienintelė išieitis! — galvojo parėjusi. — Išvažiuoti, nieko nematyti, negirdėti! Tą pat galvojo vakarieniam, gulti eidama ir atsigulusi: vienintelė išieitis! Tėtė gaus dvarą, namus. Ak, kad taip kur prie Reino!

Šeštadienį išvažiavo namo: vienintelė išieitis! Bet jos svajonės susikūlė į geležinį tėvą "ne!"

— Palikti savo turtą, atiduoti, o paskui žiūrėti kaip šuo kašnio?! Nė nekalbėkit man!

— Bet juk, tėtė, jokio turto nebeturi.

— Kas tau sakė, kad nebeturiu? — šoko tėvas. — Jei chuliganai paėmė, tai nereikią, kad jis jau jų. Atiduos, verkdamas atiduos! Nežinau, ką slapta užsienio radijo stotis praneša. Karą gali atitolinti tik stebuklas. Bet stebuklų dabar nebėr!

Vakare, tėvui išvažiavus atgal į ūkį, motina skundėsi:

— Aš naktimis neužmiegu. Kiti į kitas apskritis išvažiuoja, slepiasi, o jis... Tik į radiją amžinai įlindęs: atiduos, karą gali atitolinti tik stebuklas!... Sako, slaptos organizacijos yra susibūrusios... Kad bent jis neįsipainiotų!

Kitądien Ireną išvažiavo. Einant abiem su motina į stotį, priešais beatžingsniauąs Valentas. Vajėzau!

— Gal, mamuse, užeisime į krautuve?

— O ko ten? Krautvės dabar tuščios — nė adatos negausi.

Praeidamas Valentas nuvožė kepurę ir linkterėjo. (Irenai rodėsi, kad jis ypač mandagiai nusilenkė.)

— Kas čia toks? — kiek paėjusi, paklausė motina.

— E, čia toks... vienas, — nutęsė Irena.

— O gal čia tas, kuris žemę iš mūsų atėmė?

Irena nusijuokė.

Mamusei dabar visur tik ir vaidenasi tie, kurie žemę iš mūsų atėmė...

Važiudama traukinlu, ji galvojo: gal ir gerai tėtė daro, kad nerepatrijuoja. O ką ten iš tikrųjų — svetimame krašte? Kaip jau čia bus — taip.

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Spring Fair

Penktadienį, kovo 12, 6 valandą vakaro, 300 Bathurst St., bus pavasarinė mugė (fair), kur bus galima labai pigiai pirkti gaminių iš įvairių šalių.

Šeštadienį bus vaikų programa: žaidimai, šokiai, užkandžiai ir t. t. Įžanga 25 centai.

Rengėjos

Torontiečių Kronika

Mitingas ir diskusijos

Praėjusį sekmadienį įvyko Sūnų ir Dukterų Draugijos Toronto kuopos susirinkimas. Be paprastų draugijos reikalų, kurie svarstomi kiekviename susirinkime, buvo diskusijos Centro Komiteto iškeltais sumanymais pomirtinio fondo klausimu.

Diskusijos truko geroką laiką ir daugelis narių pareiškė savo mintis. Vieni rėmė sumanymą sumažinti išmokėjimus, kiti sujungti pomirtinį fondą su pašalpos fondu ir vietoj pomirtinių išmokėjimų mokėti didesnę pašalpą, tretį siūlė apdėti specialiais mokesčiais narius mirus nariui, kad papildžius fondą. Centro yra pasiūlyta, tarp kitko, pakelti mokesčius į pomirtinį fondą. Kuopos valdyba mano, kad galima laukti su fondo papildymu. Buvo įneštas sumanymas papildyti fondą nuošimčiais, gaunamais už draugijos pinigus.

Diskusijos neužbaigtos. Kitame susirinkime jos bus atnaujintos. Nariai raginami dalyvauti susirinkime ir šiose dis-

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Toronto Kuopa Ruošia

Vakarienę - Šokius

Šeštadienį, Kovo - March 13 d.

Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Bus patiekta skani lietuvių skoniui pritaikyta vakarienė, kurią paruoš ir patieks vyrai. Visus lietuvius, o ypačiai moteris kviečiame skaitlingai dalyvauti — būti viešniomis vyrų ruošiamame pokilyje.

Šokiams pasamdytas geras orkestras. Pasivašininimui bus įvairių gėrimų. Vakarienės ruošėjai maloniai prašo kiek galint iš anksto užsisakyti vietas vakarienėje arba įsigyti įžangos bilietus, kurių kaina vakarienei ir šokiams \$2.00. Negalintiems užsisakyti vietų vakarienėje iš anksto bus galima gauti bilietų prie durų.

Prašome nesivėluoti. Vakarienė bus patiekta 6.30 v.v.

kusijose. Suvažiavime, kuris įvyks šį rudenį, šis klausimas turės būti išspręstas.

Susirinkime buvo raportuota, kad yra nemažai užsitęsusių ligonių. Prisidėjo vienas naujas — tai Ida Paffet (Strazevičiūtė), kuri turėjo operaciją.

Moterų mitingas

Tuoju po Sūnų ir Dukterų Draugijos susirinkimo buvo visi pakviesti vakarienės, kurią surengė Toronto Lietuvių Moterų Klubo draugės. Vakarienė buvo šalta, bet labai skani. Po vakarienės buvo kalbėtoja iš Moterų Kongreso, kuri nušvietė moterų kovas už savo teises, naujo karo pavojaus didėjimą, taipgi ir Kanados problemas. Kalbėtoja trumpai, bet vaizdžiai nupiešė, koks pavojus kyla dėl karo Vietname. Moterų Kanadoje darančios viską, kad tas karas būtų sulaukytas. Kanadoje kyląs klausimas,

kas bus, kuomet automacija vis labiau plinta, nedarbas grumoją vis didesniai skaičiumi žmonių. Papasakojo, kaip moterų kovoja, kad senatvės pensija būtų pradėta mokėti moterims nuo 60 metų, o vyrams nuo 65, ir daugiau negu \$75.00 į mėnesį.

Mitingas praėjo labai gražiai.

Vyrų vakarienė

Šį šeštadienį Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopa rengia balių. Tai bus balius pilna to žodžio prasme. Pirmausia vyrai pavaišins skania vakariene. Dėl to nėra abejonės. Jie praeityje ruošė tokią vakarienę ir buvo labai puiki. Prie to, bus visokių užsiėmimų. Na, prisisotinus ir pasivašininus gėrimais, bus galima pašokti ir tokiu būdu prasi-

EM. 8-6575

John's Flooring

Taisome ir Atnaujiname
Grindis
118½ Robinson St.
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

mankštinti.

Balius bus 160 Claremont St. Įžanga tik \$2.00 asmeniui. Vakarienė prasidės 6.30 val. vakaro. Tad nepamirškite. Nesigailėsite. Puikiai pasivašinsite ir nereiks patiems lėkštes plauti.

Reporteris

Įvairenybės

Romos monetų lobis Kaune

1959 m. Kaune, Raudonosios Armijos prospekte, kasant duobę pamatams namo Nr. 196 kieme, buvo aptiktas nedidelis molinis puodas su 15 pažalavusių monetų. Radėjas L. Volkavičius 13 monetų perdavė Kauno Valstybiniam istorijos muziejui.

Tai Romos imperijos monetos, kaldintos vienuolikos imperatorių valdymo laikotarpiu:

seniausia iš jų imperatoriaus Viktorino (apie 265 - 268 m.), vėliausios dvi monetos — Honorijaus (395 - 423 m.). Lobis galėjo būti užkastas apie V a. vidurį. Greičiausiai jis priklausė turtingam baltų genties nariui ir buvo užkastas karinio užpuolimo ar kitokio pavojaus metu.

Kauno Romos monetų lobis išplėtė žinias apie Romos imperijos ir baltų kraštų prekybinius santykius. Iki šiol buvo galvojama, kad Romos monetų importas į Lietuvos teritoriją nutrūko III a. antroje pusėje. Kauno lobis rodo, kad Romos monetos į Lietuvą patekdavo ir III a. antroje pusėje, IV a. ir net V a. pradžioje, bet matyt, nedideliais kiekiais.

Washington. — Atstovų butas sutiko, kad Lotynų Amerikos šalims reikia duoti didesnių paskolų.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstthrough) ir atliekame visokių skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Lilia Flower Shop

622 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradienį, Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W.

Tel. LE. 5-6400

Toronto, Ont.

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.